

Ny kraft: Endelige tillatelser og utbygging

1. kvartal 2018

Dette er en oversikt over Olje- og energidepartementets (OED), kommunenes og Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak om konsesjon og konsesjonsfritak for nye kraftprosjekter, og innrapportert oppstart av ny kraftproduksjon. Oversikten viser hva som kommer av ny vannkraft og vindkraft i Norge, og status for godkjenning av anlegg for elsertifikatorordningen. For vannkraftprosjekter skilles det mellom opprusting og utvidelse, små vannkraftverk samt vannkraft over 10 MW.

Spørsmål kan rettes til Seksjon for ressurs og kraftproduksjon i NVE, v/Fredrik Arnesen (tlf. 416 69 694) eller Astri Gillund (tlf. 22 95 93 42).

Tillatelser, vedtak og saker til behandling

I første kvartal 2018 ble det gitt endelig tillatelse av OED, NVE eller kommunene til 65 GWh ny vannkraftproduksjon og 391 GWh ny vindkraftproduksjon. Det ble gitt endelig avslag til 96 GWh vannkraftproduksjon og 408 GWh vindkraftproduksjon i samme periode.

Det ble gitt endelig konsesjon eller konsesjonsfritak til seks små vannkraftverk med en estimert samlet kraftproduksjon på 48 GWh. Videre ble det gitt tillatelse til 17 GWh ny kraftproduksjon fra tre opprustings- og utvidelsesprosjekter.

I samme periode ble det trukket vannkraftsøknader på til sammen 160 GWh.

OED ga endelig konsesjon til Innvordfjellet vindkraftverk med estimert kraftproduksjon på 391 GWh.

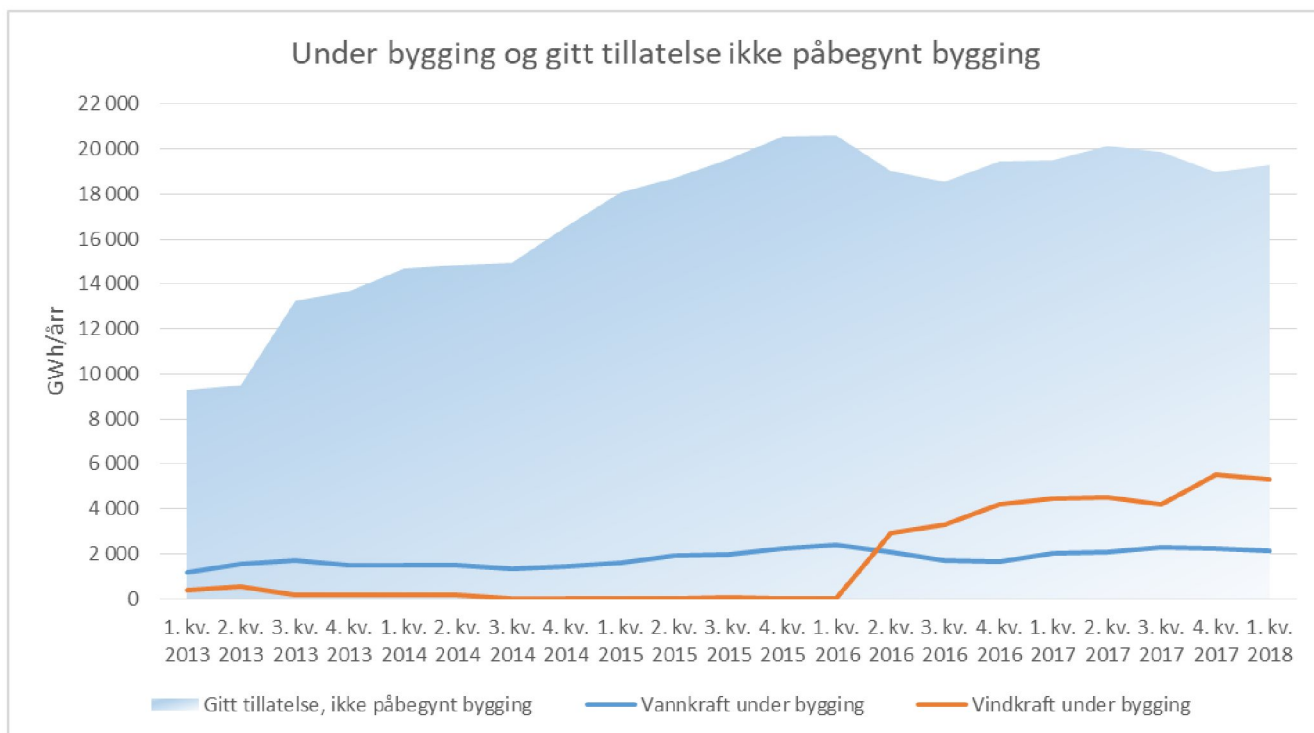
I første kvartal ble det åpnet for revisjon i Arnafjord- og Viksvassdraget i Sogn og Fjordane og Hordaland fylker, og det ble mottatt to revisjonskrav for Otravassdraget og Ulla-Førre utbyggingen.

Det er nå 528 kraftverk som har endelig tillatelse, men som ikke har startet bygging som NVE kjenner til. De utgjør totalt 19,3 TWh, fordelt på 13,9 TWh vindkraft og 5,4 TWh vannkraft.

Byggeaktivitet og idriftsettelse

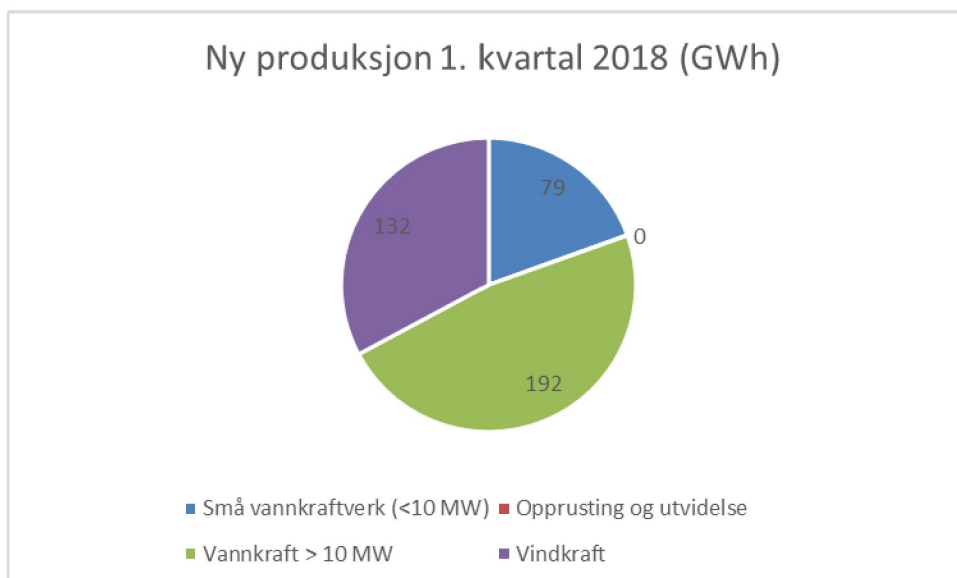
Ved utgangen av første kvartal 2018 er det registrert om lag 7,4 TWh ny kraftproduksjon som er under bygging, fordelt på 5,3 TWh ny vindkraftproduksjon og 2,1 TWh ny vannkraftproduksjon. Dette er noe mindre enn foregående kvartal.

Figur 1 viser utvikling av mulig energiproduksjon fra ny kraftproduksjon under bygging, og prosjekter med gitt tillatelse som ikke er påbegynt.

Figur 1: Vann- og vindkraftprosjekter under bygging og som er gitt tillatelse men ikke påbegynt, med utviklingen per kvartal.

I første kvartal har NVE registrert at det er satt i drift ni vannkraftprosjekter med en samlet årsproduksjon på 271 GWh. Rosten kraftverk utgjorde 192 GWh, mens sju småkraftverk utgjorde 79 GWh. Videre er to vindkraftverk på 35,6 MW satt i drift med en årlig produksjon på 132 GWh. Svåheia vindkraftverk er på 25,2 MW og har forventet produksjon på 96 GWh. Tindafjellet vindkraftverk er på 10,4 MW og forventet produksjon på 36 GWh. Totalt ble det satt i drift 0,4 TWh ny kraftproduksjon i første kvartal.

Figur 2: Fordeling av ny kraftproduksjon

Samlet installert effekt fra vindkraftverk ved utgangen av første kvartal 2018 utgjør 1205 MW med en forventet årsproduksjon på 3,7 TWh. Installert effekt for vannkraftsystemet er på 31 943 MW med en samlet midlere årsproduksjon på 134,2 TWh.

Godkjenning for elsertifikatsystemet

I elsertifikatsystemet ble det i første kvartal godkjent 10 anlegg med en samlet årsproduksjon på 280 GWh. Dette er fordelt på 132 GWh vindkraft, 147 GWh vannkraft og 1 GWh solkraft.

Siden oppstart av ordningen i 2012 er det ved utgangen av første kvartal 2018 til sammen godkjent 8,7 TWh norsk produksjon i elsertifikatsystemet. Av dette inngår 5,5 TWh i måloppnåelsen på 28,4 TWh.

Tabeller

Tabell A: Endelig konsesjon/fritak	1. kvartal 2018			Sum 2018		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	6	16	48	6	16	48
Opprusting og utvidelse	3	0	17	3	0	17
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	115	391	1	115	391
Sum	10	131	456	10	131	456

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet, og for året til og med utløpet av kvartalet. Tallene inkluderer vedtak om konsesjonsfritak, men ikke om konsesjonsplikt. Saker som er til klagebehandling, er ikke inkludert. Disse tallene inngår også i tabell D, såfremt kraftverkene ikke er bygget og satt i drift.

Tabell B: Endelig avslag	1. kvartal 2018			Sum 2018		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	12	27	96	12	27	96
Opprusting og utvidelse	0	0	0	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	0	0	0	0	0	0
Vindkraft	1	120	408	1	120	408
Sum	13	147	504	13	147	504

Tabellen viser hovedtall for saker der det har blitt gitt endelig avslag på søknad om tillatelse til realisering av kraftproduksjon i løpet av kvartalet og for året til og med utløpet av kvartalet. Saker som er til klagebehandling, er ikke inkludert.

Tabell C: Ny produksjon	1. kvartal 2018			Sum 2018		
Teknologi	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	7	26	79	7	26	79
Opprusting og utvidelse	1	0	0	1	0	0
Vannkraft > 10 MW	1	80	192	1	80	192
Vindkraft	2	36	132	2	36	132
Sum	11	141	403	11	141	403

Tabellen viser ny produksjon satt i drift i gjeldende kvartal, så langt NVE har fått melding om dette.

Tabell D: Endelig tillatelse, ikke idriftsatt

Teknologi	Under bygging			Gitt tillatelse, ikke bygd			Sum endelig tillatelse, ikke idriftsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	38	198	610	412	1 064	3 209	450	1 262	3 819
Opprusting og utvidelse	14	532	915	52	598	959	66	1 130	1 874
Vannkraft > 10 MW	5	211	622	15	419	1 250	20	629	1 872
Vindkraft	14	1 563	5 313	49	4 086	13 891	63	5 649	19 204
Sum	71	2 503	7 460	528	6 166	19 308	599	8 670	26 769

Tabellen viser hovedtall for prosjekter som har endelig tillatelse, men som ikke er satt i drift, fordelt på prosjekter under bygging og prosjekter der bygging ikke er startet. For noen prosjekter kan det være igangsatt bygging av bare deler av produksjonen tillatelsen gir rom for. Dataene inkluderer ikke saker som er til klagebehandling.

Tabell D1: Under bygging, idriftsettelsesår

	2018	2019	2020	2021	Totalt
Teknologi	GWh	GWh	GWh	GWh	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	463	147	0	0	610
Opprusting og utvidelse	320	256	297	42	915
Vannkraft > 10 MW	69	185	256	112	622
Vindkraft	894	3 463	956		5 313
Totalt	1747	4050	1509	154	7460

Tabellen viser forventet år for idriftsettelse for ny kraftproduksjon som er under bygging. Idriftsettelsesåret er basert på årstall som er oppgitt i fremdriftsplan i forbindelse med godkjenning av detaljplan, eller publisert av utbygger i forbindelse med nyhetssaker eller andre steder.

Tabell D2 Vannkraftverk «gitt tillatelse, ikke bygd» per fylke

Fylke	Små vannkraftverk (< 10 MW)		Over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Akershus				
Aust-Agder	11	104	2	91
Buskerud	12	40	5	152
Finnmark	2	24	1	3
Hedmark	5	18	3	240
Hordaland	64	485	13	263
Møre og Romsdal	36	231	3	7
Nordland	60	592	8	125
Oppland	10	77	2	28
Rogaland	31	247	4	83
Sogn og Fjordane	66	654	11	578
Telemark	27	118	7	254
Troms	28	219	3	83

Trøndelag	32	260	2	111
Vest-Agder	26	132	3	189
Vestfold				
Østfold	2	8		
Totalsum	412	3209	67	2208

Tabellen viser fylkesvis fordeling av potensialet fra stadiet «gitt tillatelse, ikke bygd» i tabell D fordelt på små vannkraftverk, vannkraftverk over 10 MW inkludert opprusting og utvidelse. Fylkesvis fordeling av vindkraft er ikke med i denne kvartalsrapporten.

Tabell E: Totalt antall saker til behandling hos myndighetene, og i tillegg saker hvor utredningsprogram er fastsatt

Teknologi	Saker til behandling			Utredningsprogram fastsatt		
	Antall	MW	GWh	Antall	MW	GWh
Små vannkraftverk (<10 MW)	169	514	1 602	0	0	0
Opprusting og utvidelse	40	348	870	0	0	0
Vannkraft > 10 MW	16	1 062	3 349	0	0	0
Vindkraft	14	1 643	5 586	10	947	3 220
Sum	239	3 567	11 406	10	947	3 220

Tabellen viser saker som ved utløpet av kvartalet ikke har endelig vedtak uavhengig av stadier i saksbehandlingsprosessen i NVE, OED eller kommunen. Dette inkluderer meldinger, konsesjonspliktverdninger, søknader, innstillinger og vedtatte saker som ikke er endelige i form av at de påklaget. Noen sakstyper er ikke inkludert. Dette gjelder saker stilt i bero, vindkraftsaker etter havenergiloven, og saker om revisjon av vilkår for vannkraftverk. I tillegg vises saker hvor utredningsprogram er fastsatt. Vær oppmerksom på at saker til behandling altså omfatter flere stadier og myndigheter i saksbehandlingen.

Tabell F: Elsertifikater	1. kvartal 2018		Sum 2018	
	Antall	GWh	Antall	GWh
Søknader under behandling	6		6	
Godkjente anlegg	10	280	10	280
<i>Av dette: I overgangsordningen</i>	0	0	0	0
<i>Av dette: Ikke i overgangsordningen</i>	10	280	10	280
Avslag	0		0	

Tabellen viser innkomne saker under behandling i NVE for godkjenning i elsertifikatsystemet samt godkjente og avslåtte anlegg i henholdsvis gjeldende kvartal og år. Vedtak som er påklaget vises ikke i tabellen. Se også NVEs nettsider for en prosjektvis oversikt.

Om rapporten

Oversikten er utarbeidet av NVE og blir publisert hvert kvartal. Rapporten viser oppdaterte tall for foregående kvartal og totaltall for kalenderåret. Rapporten publiseres en måned etter kvartalets slutt, for å sikre tid til at klagefrist kan løpe og til kvalitetssikring av tallgrunlaget.

Oversikten viser summen av endelige tillatelser¹ gitt av energimyndighetene. Et vedtak er endelig enten når NVEs eller kommunens vedtak ikke påklages eller når OED har gjort vedtak etter klagebehandling eller innstilling. Søknadsprosessen og saksgang varierer noe avhengig av konsesjonstype. Beskrivelse av saksgang for konsesjonssaker kan finnes på [NVEs nettsider](#)².

Tallene i denne oversikten vil ikke direkte kunne sammenlignes med tall for NVEs vedtak isolert sett, fordi NVEs vedtak kan klages inn til OED. En klage gjør at endelig vedtak kommer senere og at utfallet av myndighetenes vurdering kan bli endret. For vindkraftverk gis det konsesjon for installert effekt. I kvartalsrapportene frem til og med 2017 er estimert produksjon for konsesjonsgitte og søkte vindkraftverk funnet med å gange installert effekt med en brukstid på 3000 timer. Med dagens vindkraftteknologi forventes brukstiden nå til i gjennomsnitt 3400 timer. Derfor er alle tall i GWh for vindkraft under behandling, med endelig avgjørelse og under bygging basert på en brukstid på 3400 timer fra og med første kvartal 2018.

Informasjonen er basert på NVEs databaser, som også inneholder informasjon om OEDs vedtak. Informasjonen i databasene registreres hovedsakelig manuelt, og det tas forbehold om mulige feil og unøyaktigheter.

Oversikten over utbygd vannkraft er basert på løpende innrapportering fra utbyggerne. Informasjon om anlegg som er under bygging hentes fra flere kilder, særlig godkjenning av detaljplaner, men også fra media og direkte kontakt med utbyggere.

¹ Med "endelig tillatelse" menes endelig konsesjon eller fritak for konsesjonsplikt der vedtaket enten ikke er påklaget eller er ferdig klagebehandlet. Vi gjør oppmerksom på at det kreves ytterligere myndighetsgodkjenning av NVE og/eller andre før et kraftverk kan bygges, avhengig av sakstype.

² <https://www.nve.no/energiforsyning-og-konsesjon/>